

O autorze

Paweł Huelle urodził się we wrześniu 1957 roku w Gdańsku.

Nazwisko odziedziczył po austriackich przodkach ze strony ojca, którzy w XVIII wieku osiedlili się w Galicji Wschodniej, gdzie z czasem ulegli polonizacji. **Do Gdańska rodzice pisarza przenieśli się tuż po wojnie, w 1946 roku.**

Przyszły pisarz ukończył filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim. W czasie studiów działał w Studenckim Komitecie Solidarności, drukował na powielaczu tzw. bibułę.

W latach 80. poparł ruch „Solidarność”. Nazywano go „rowerowym kurierem”, gdyż rozwoził rowerem po mieście ulotki Komitetu Strajkowego. **W latach 1980-81 był dziennikarzem Biura Informacji Prasowej NSZZ „Solidarność”, współpracował z prasą konspiracyjną, m.in. z „Podpunktem”.**

W latach 1983-86 pracował jako nauczyciel języka polskiego. Od 1987 roku wykładał historię filozofii w Akademii Medycznej w Gdańsku. Na początku lat 90. prowadził w Ośrodku Gdańskim Telewizji Polskiej stały cykl programów poświęcony książkom, a w 1994 roku został mianowany dyrektorem Gdańskiego Ośrodka Telewizyjnego. Funkcję tę sprawował do 1999 roku.

O autorze

Huelle pisał felietony do „Gazety Wyborczej”, zamieszczał artykuły w „Rzeczpospolitej”, „Pulsie” i „Gazecie Morskiej”.

Obecnie jest redaktorem naczelnym kwartalnika literacko-artystycznego „Bliza”, kierownikiem literackim Teatru Miejskiego w Gdyni i wykładowcą w Gdynńskiej Szkole Filmowej.

Jest członkiem Polskiego PEN Clubu, objął funkcję wiceprezesa tej organizacji.

Twórczość:

<i>Weiser Dawidek</i>	1987
<i>Opowiadania na czas przeprowadzki</i>	1991
<i>Wiersze</i>	1994
<i>Pierwsza miłość i inne opowiadania</i>	1996
<i>Inne historie</i>	1999
<i>Mercedes-Benz. Z listów do Hrabala</i>	2001
<i>Byłem samotny i szczęśliwy</i>	2002
<i>Castorp</i>	2004
<i>Ostatnia Wieczerza</i>	2007
<i>Opowieści chłodnego morza</i>	2008
<i>Śpiewaj ogrody</i>	2014

Paweł Huelle jest również współautorem scenariuszy do filmów:

<i>O dwóch takich, co nic nie ukradli</i>	1999
<i>NZS. Tak się zaczęło...</i>	2005
<i>Wróżby kumaka</i>	2005

Na podstawie jego twórczości powstały także spektakle teatralne:

<i>Stół i Srebrny deszcz</i>	w Teatrze Telewizji	2000
<i>Kąpielisko Ostrów</i>	w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie	2001

Nagrody:

- Nagroda Młodych przyznana przez „Literaturę” za *Weisera Dawidka* (1987),
- Nagroda Fundacji Kościelskich za *Weisera Dawidka* (1988),
- niemiecka nagroda literacka im. Andreasa Gryphiusa za *Opowiadania na czas przeprowadzki* (1992),
- nagroda Polskiego PEN Clubu za twórczość poetycką, prozatorską i eseistyczną (1994),
- nagroda Fundacji Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku w dziedzinie literatury (1996),
- laureat Paszportu Polityki za książkę *Mercedes Benz. Z listów do Hrabala* (2001),
- laureat (wspólnie z Hansem Joachimem Schädlichem) Nagrody Miast Partnerskich im. Samuela Bogumiła Lindego (2005),
- nominacja do nagrody literackiej Nike za powieść *Ostatnia Wieczerza* (2008),

Geneza

- nagroda Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki za powieść *Ostatnia Wieczerza* (2008),
- nagroda Prezydenta Miasta Gdańska – Neptun (2010).

W 2012 roku prezydent Bronisław Komorowski odznaczył go **Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski**.

Geneza

Weiser Dawidek to pierwsza powieść Pawła Huellego. Ukazała się w **1987** roku i przyniosła autorowi rozgłos i uznanie. Została uhonorowana Nagrodą Młodych i Nagrodą Fundacji im. Kościelskich.

Bardzo wysoko ocenił tę powieść krakowski krytyk Jan Błoński, który uznał ją za najlepszą książkę dziesięciolecia. W artykule pt. *Duch powieści i wąs Stalina* zamieszczonym w 44. numerze „Tygodnika Powszechnego” z 1987 roku napisał, że ***Weiser Dawidek* to książka, w której to, co święte i niezwykle przenika wprost codzienne i trywialne.**

Akcję powieści Huelle umieścił w **1957 roku, a więc w roku urodzenia pisarza**. Tłumaczył, że był to zabieg celowy. Autor chciał uniknąć interpretacji książki jako autobiografii. Pisarz wyjaśnia, że tylko przestrzeń i topografia miasta są bardzo

wierne i w jakimś sensie bardziej „autobiograficzne” niż przedstawiane fakty (Z. Pietrasik, *Nie jestem zakładnikiem literatury*, „Polityka”, 1992/7).

Książka została przetłumaczona na wiele języków, w tym na niemiecki, hiszpański, francuski, fiński, angielski, holenderski, szwedzki, czeski, włoski.

Plan wydarzeń

I kolejność wydarzeń w powieści

1. Przesłuchanie chłopców przez dyrektora, M-skiego i mężczyznę w mundurze.
2. Wspomnienie przez narratora procesji Bożego Ciała.
3. Chęć pobicia Dawidka przez chłopców w pierwszy dzień wakacji.
4. Ławice śniętych ryb uniemożliwiające kąpiel w zatoce.
5. Zabawa bohaterów w wojnę na brętowskim cmentarzu.
6. Podarowanie chłopcom przez Dawidka zarzewiałego schmeisera.
7. Opowiadanie o wybuchu w dniu 28 sierpnia.
8. Znalezienie składu broni należącego do Weisera.
9. Stosowanie przemocy przez M-skiego podczas przesłuchania.

Plan wydarzeń

- 10.** Spotkanie na brętowskim cmentarzu pacjenta szpitala psychiatrycznego.
- 11.** Podglądanie Dawida i Elki na lotnisku.
- 12.** Spędzenie przez chłopców popołudnia na podwórku.
- 13.** Pretensje prokuratora do dyrektora szkoły.
- 14.** Wspomnienie śmierci dziadka Dawidka Weisera.
- 15.** Pójście dzieci do zoo.
- 16.** Telefon do szkoły ojca narratora.
- 17.** Zapoznanie się przez narratora z dokumentami szkolnymi i urzędowymi w celu poznania przeszłości Weisera.
- 18.** Zwiedzanie Gdańska.
- 19.** Mecz chłopców z kolegami z nowych bloków.
- 20.** Zaprezentowanie przez Weisera niezwykłych umiejętności podczas gry w piłkę.
- 21.** Relacja narratora o wybuchach przygotowanych przez Dawidka.
- 22.** Przedstawienie własnej wersji zdarzeń przez przesłuchujących mężczyzn.
- 23.** Spotkanie narratora z Elką po wielu latach w Mannheim i próba rozmowy o Weiserze.
- 24.** Wspomnienie kolorowych eksplozji przez narratora.
- 25.** Spotkanie M-skiego polującego na motyle.
- 26.** Podanie przez Szymka nieprawdziwej informacji o znalezieniu skrawka sukienki Elki.
- 27.** Próby wytłumaczenia epidemii wśród ryb przez mieszkańców Gdańska.

28. Wspomnienie przez narratora jego „rozmów” z nieżyjącym Piotrem.
29. Obserwowanie Weisera tańczącego, a potem lewitującego w starej cegielni.
30. Spotkanie po latach z Szymonem.
31. Wspomnienie tragicznej śmierci Piotra.
32. Pościg kościelnego i milicjantów za Żółtoskrzydłym.
33. Schowanie się szaleńca w krypcie.
34. Strzelanie w starej cegielni do makiet z podobizną M-skiego i do znaczków z Hitlerem.
35. Tydzień modlitw o deszcz.
36. Bójka mężczyzn w barze Liliput w dzień wypłaty.
37. Obserwowanie przez chłopców M-skiego i ciemnowłosej kobiety.
38. Dwukolorowy obłok po wybuchu za strzelnicą.
39. Nauka strzelania i zranienie narratora.
40. Tortury M-skiego podczas śledztwa.
41. Ustalenie przez chłopców wspólnej wersji w sprawie spalenia skrawka sukienki Elki.
42. Łapanie zaskrońców przez narratora i Dawidka.
43. Pójście bohaterów do cyrku.
44. Pobicie Żółtoskrzydłego przez właścicieli ogródków działkowych.
45. Piknik na zakończenie wakacji.
46. Zniknięcie Weisera i Elki.

Plan wydarzeń

47. Poszukiwania dzieci.
48. Przyjście do szkoły rodziców z informacją o znalezieniu Elki.
49. Plany podłożenia ładunku w tunelu pod nasypem.
50. „Rozmowa” z Piotrem na cmentarzu.

II chronologiczny układ zdarzeń – wakacje spędzone w towarzystwie Dawidka

1. Procesja Bożego Ciała i ujrzenie Dawidka stojącego na wzgórzu.
2. Wyśmiewanie się z Weisera i próba pobicia go w pierwszy dzień wakacji.
3. Zamknięcie plaży z powodu ławic śniętych ryb w zatoce.
4. Bawienie się kolegów w wojnę na brętowskim cmentarzu.
5. Podarowanie chłopcom przez Dawidka zardzewiałego schmeisera.
6. Spotkanie na cmentarzu pacjenta szpitala psychiatrycznego w żółtym szlafroku.
7. Zabawa Dawida i Elki na lotnisku.
8. Pójście dzieci do zoo.
9. Zwiedzanie Gdańska przez narratora, Dawida i Elkę.
10. Mecz chłopców z dziećmi wojskowych mieszkających w nowych blokach.
11. Domysły gdańszczan na temat przyczyn epidemii.

12. Obserwowanie tańczącego, a potem lewitującego Dawidka w starej cegielni.
13. Pościg za Żółtoskrzydłym.
14. Strzelanie do makiet i do znaczków w starej cegielni.
15. Tydzień modlitw o deszcz.
16. Bójka w barze Liliput.
17. Pierwszy „niebieski” wybuch na początku sierpnia.
18. Druga eksplozja – dwukolorowy dym.
19. Strzelanie do znaczków „Adolfów” i ćwiczenie strzelania w dolince za strzelnicą.
20. Zranienie narratora w stopę.
21. Kolejne wybuchy.
22. Przyjazd cyrku.
23. Zbieranie zaskrońców przez Dawidka i narratora.
24. Chłopcy na występach w cyrku.
25. Bohaterowie świadkami pobicia Żółtoskrzydłego.
26. Piknik na zakończenie wakacji.
27. Plany Weisera podłożenia ładunku wybuchowego w tunelu.
28. Wejście Dawidka i Elki do tunelu i zniknięcie obojga.
29. Początek roku szkolnego i przesłuchanie trzech chłopców: Szymka, Piotra i narratora.
30. Informacja o znalezieniu Elki.

Streszczenie

PRZESŁUCHANIE W SZKOLE

Trzech uczniów – **chłopiec opowiadający zdarzenia, Szymek i Piotr** –

byli przesłuchiwani w gabinecie dyrektora szkoły. Mężczyzna w mundurze, dyrektor i wpadający co chwilę do pokoju nauczyciel przyrody M-ski pytali o sierpniowy dzień, kiedy chłopcy ostatni raz widzieli Weisera Dawidka i Elkę. Mężczyźni byli rozgniewani, bo przesłuchiwanie uczniowie nie dość, że **przedstawiali różne wersje zdarzeń, to jeszcze ciągle zmieniali zdanie.**

Potwierdzali, że znaleźli niewypały, potem zgadzali się z mężczyzną w mundurze, że gdzieś na pewno znajduje się skład zardzewiałej amunicji. Szymek twierdził, że widział po raz ostatni Weisera i Elkę, gdy szli w kierunku Bukowej Górki. Mężczyzna w mundurze zarzucił mu kłamstwo, gdyż z zeznań kolegów wynikało, że Szymek był widziany jeszcze później w towarzystwie Weisera i Elki. Chłopcy jednak twierdzili, że na nasypie kolejowym widzieli całą trójkę nie później, lecz dwa dni wcześniej.

POJEDYNCZE WEZWANIA

M-ski postanowił zmienić sposób prowadzenia śledztwa. **Poleciał chłopcom, aby przeszli**